

# Sarunas Milisauskas, Jan Machnik, Janusz Kruk

---

## Bronocice, pow. Kazimierza Wielka

---

Informator Archeologiczny : badania 8, 24-25

---

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bezpośrednio nad gytą jeziorną. Na pograniczu warstwy 2 i 3, podobnie jak w roku poprzednim wystąpiły fragmenty nieobrobionego drewna i gałęzi w układzie nieregularnym. W warstwie 4 wystąpiły także sporadycznie pojedyncze nieobrobione kawałki drewna. Najliczniejsze ślady osadnictwa pradziejowego wystąpiły w warstwie 5 /żółto-brunatny torf/, gdzie znaleziono liczne kawałki drewna nadpalonego, węgle drzewne, cienkie bierwiona drewniane ze śladami obciosywania i obcinania. W wykopie nr V bezpośrednio na gytą wystąpiły ości ryby, fragmenty pancierza żółwia błotnego oraz intensywnie gładzony przedmiot kamienny, prawdopodobnie nóż. Fragmentów ceramiki nie znaleziono.

Najprawdopodobniej badania ostatnich dwóch lat objęły swoim zasięgiem zachodni skraj osady, w związku z czym w następnych sezonach przewiduje się przebadanie obszaru po prawej stronie kanału wierceniami i wytypowanie rejonu do badań stacjonarnych.

BRONOCICE, pow. Kazimierza Wielka

Zakład Archeologii Małopolski Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, State University of New York, Buffalo.

Badania prowadzili: prof. dr Sarunas Milisauskas, doc. dr Jan Machnik, dr Janusz Kruk /autor sprawozdania/. Pierwszy sezon badań. Osiedle kultury pucharów lejkowatych, groby kultur cyklu lendzielsko-nadcisańskiego i ceramiki sznurowej.

Stanowisko położone jest na wschodnim skraju Wyżyny Miechowskiej. Zajmuje wierzchoinę i południowe stoki /ca 40 ha/ wybitnego wzniesienia nad doliną rzeki Nidzicy. W trakcie trzymiesięcznej kampanii wykopaliskowej odsłonięto tam łącznie 31,4 arów w obrębie pięciu wykopów. Zbadano 300 różnego rodzaju obiektów zabytkowych. W większości były to jamy osadowe. Wśród odkryć szczególne miejsce zajmują pozostałości systemu umocnień obronnych. Ich obecność stwierdzono w najwyższej położonej części stanowiska. Odsłonięto tam dwa odmienne konstrukcyjnie rowy i fragmenty palisady.

Spośród 16 odkrytych grobów ludzkich 9 wiązało się z kulminacją stanowiska. Tworzyły one zwarte skupienie będące prawdopodobnie częścią większego cmentarzyska. Były to pochówki szkieletowe /pozycja wyprostowana, na wznak, głowa ku północy lub zachodowi, w zasadzie bez wyposażenia. Kilka grobów odkryto w obiektach osadowych lub pomiędzy nimi. Stwierdzono tam m.in. szkieletowy pochówek należący do kultury

ceramiki sznurowej oraz grób zaliczony do cyklu kultur lendzielskich i nadcisańskich.

Zupełnie niezwykłym obiektem był zbiorowy grób 22 zmarłych zawierający wyposażenie w postaci części stroju i jednego naczynia. Obiekt ten pochodzi prawdopodobnie z najmłodszej fazy kultury pucharów lejkowatych w Małopolsce.

Z nawarstwień kulturowych stanowiska wydobyto ogółem ponad 100 000 artefaktów. Głównie fragmenty naczyń i wyjątkowo liczne zwierzęce szczątki kostne /pozostałości konsumpcyjne i pochówki/. Nieliczny jest natomiast inwentarz krzemienisty.

Na podstawie wstępnych ustaleń można stwierdzić, że znaczna część spośród zbadanych obiektów związana jest z horyzontem chronologicznym mieszczącym schyłek kultury pucharów lejkowatych z wczesnymi elementami kultury ceramiki promienistej.

Badania będą kontynuowane.

CHODZIEŻ  
Stanowisko 3

Muzeum Archeologiczne  
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Prinke. Finansował WKZ w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury amfor kulistych /faza młodsza/.

Stanowisko leży na północno-wschodnim skraju miasta, na granicy z m. Kąkaj, bezpośrednio na południe od ul. Słonecznej. Teren cmentarzyska obejmuje gliniaste zbocze, opadające ku południowi od Jeziora Chodzieskiego, którego brzeg oddalony jest o 320 m od badanego obiektu.

Podczas prac wykopaliskowych odsłonięto pojedynczy grobowiec płaski z obstawą kamienną o wymiarach 6 x 3,2 m. Zawierał on 18 szkieletów ludzkich /sądząc po ilości czaszek i ich fragmentów/. Złożono je do grobowca bez zachowania porządku anatomicznego /większość pozostałych fragmentów szkieletów wystąpiła w dwóch dużych skupiskach w zachodniej i środkowej części obiektu/. Kości ludzkie przemieszane były ze szczątkami zwierzęcymi, wśród których wstępnie rozpoznano m.in. kości świń /głównie żuchwy i całe czaszki/. Wyposażenie grobowca stanowiło 17 naczyń glinianych /m.in. okazy zdobione ornamentem sznurowym/, ozdoby z kości i z bursztynu /2 tarczki koliste i 9 paciorków rurkowatych/ oraz narzędzia z krzemienia /5 siekierek gładzonych, półfabrykat siekiereki, rylec, 4 odłupki i wiór/, skał krystalicznych /siekierka i rozcieracz do żaren/, kości /nożyk i szydło/ oraz kłów dzika. Gro-